

Tento krajský soud, jako soud rekursní, vyřídil rekurs ve věci, vyhověl mu a zrušil napadený výměr okresního soudu. Rekursní soud však porušil tímto postupem předpis Šu 2 čís. 1 nesp. říz. o zkoumání své příslušnosti k vyřízení rekursu. Nejde tu o věc nesporného soudnictví, která by měla býti řešena řádnými soudy (§ 1 j. n.) pořadem soudních stolic (§ 2—4 j. n.), nýbrž o záležitost soudní správy, při které přednosta okresního soudu jednal jen jako orgán správy justiční. Oznámení okresní péče o mládež, že učinila usnesení po rozumu Šu 1 min. nařízení ze dne 24. června 1916, čís. 195 ř. zák., není návrhem ani žádostí, o které by soud v řízení nesporném nějaké rozhodnutí vydati měl, nýbrž jest úkonem, podléhajícím vyřízení v cestě administrativní. Tomu nevadí znění druhé věty Šu 1 cit. nař., že usnesení má býti oznámeno poručenskému soudu, neboť tím mělo býti jen řečeno, že oznámení má se státi u soudu, který vykonává poručenskou agendu v obvodu, pro nějž byl generální poručník zřízen. Teprve, kdyby poručenský soud jako takový svěřil nebo nechtěl svěřiti určité poručenství oznámenému generálnímu poručníkovi, což dít se má podle Šu 2 odstavec čtvrtý cit. nař. od případu k případu, nastoupila by činnost poručenského soudu jako takového a pak by ovšem dotyčné jeho opatření podléhalo opravným prostředkům podle Šu 9 a násl. nesp. říz. Že jde o věc administrativní, zřejmo jest zejména také z předpisu Šu 2 odstavec první cit. nař., který jedná o t. zv. automatickém generálním poručenství, při kterém nesvěřují se generálnímu poručníkovi poručenstva od případu k případu, nýbrž jednou pro vždy nade všemi nebo určitými skupinami nemanželských dětí v jeho obvodu, a které na základě příslušného návrhu podle Šu 1 odstavec první cit. nař. může býti nařízeno presidentem zemského (krajského) soudu v dohodě s politickým úřadem. I kdyby tedy šlo o návrh po rozumu Šu 2 odstavec první (§ 1 odstavec první) cit. nař., nerozhodoval by o něm soud, nýbrž president jako orgán správy justiční, tím méně tedy ve případě, kde nejde o návrh, nýbrž jen o oznámení. Správně proto posuzoval a vyřizoval přednosta okresního soudu v M. věc jako záležitost presidiální a předložil stížnost presidiu krajského soudu v M., které k jejímu rozhodnutí bylo příslušno. Jdeť o stížnost dohlédací podle §§ 74, 76 a 78 org. zák., třebaže ji stěžovatelka mylně označila jako rekurs a řídila ji na krajský soud. Ježto tedy jde o věc řádným soudům odňatou, bylo k dovolací stížnosti městské obce M. podle Šu 42 odstavec první j. n. napadené usnesení pro zmatečnost zrušiti.

#### Čís. 4771.

##### Pozemková reforma.

V řízení o rozvrhu přejímací ceny za zabrané nemovitosti dlužno podle Šu 47 (3) náhr. zák. vyrozuměti a uznati podle Šu 50 téhož zákona za oprávněné ku stížnosti každého, pro něhož na nemovitosti nebo na právech na ní váznoucích váznou věcná práva a břemena, byť i knihovně nezapsaná (zákonná zástavní práva).

Rozvrhuje přejímací cenu za zabraný majetek, zamítl s o u d p r v é s t o l i c e návrh vodního družstva v K. na hotové vyplacení 2187 Kč z toho důvodu, že pohledávka není knihovně zajištěna, družstvo nebylo s to, předložití pravoplatný exekuční titul a § 11 zákona ze dne 30. června 1884, čís. 116 ř. zák. se nevztahuje na uhrazení v pořadí přednostním, nýbrž pouze na osvobození od kolku a poplatku. R e k u r s n í s o u d ku stížnosti vodního družstva zrušil napadené usnesení a uložil prvému soudu, by znovu rozhodl, přihlížeje k přihlášené pohledávce vodního družstva. D ů v o d y: Stížnosti nelze upřít oprávnění. Nehledíc k tomu, že stěžovateli nebylo napadené usnesení vůbec doručeno, nepřihlížel soud první stolice k ustanovení §u 23 zákona ze dne 30. května 1869, čís. 93 ř. zák. a k §u 61 zákona ze dne 28. srpna 1870, čís. 65 z. zák. pro Moravu. Dle těchto ustanovení požívají náklady meliorační výsadního práva zástavního i bez knihovního zajištění, a, jelikož soud první stolice k těmto ustanovením vůbec nepřihlížel, bylo uznati jak jest svrchu uvedeno. (Viz rozhodnutí nejvyššího soudu uveřejněné ve Zprávách právnické jednoty čís. 6 z roku 1913.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

#### D ů v o d y:

Státní pozemkový úřad jest v právním omylu, míně, že věřitelé požívající zákonného zástavního práva, jsou v náhradovém zákoně § 47 a 52 zůstaveni bez ochrany. § 47 (1) praví, že soud rozvrhne přejímací cenu podle zásad o rozvrhu nejvyššího podání za nemovitosti, v dražbě prodané, pokud náhradový zákon sám nestanoví jinak. Zásadami těmi jsou předpisy §u 216—228 ex. ř. Dle §u 216 čís. 2 zapraviti jest z rozvrhové podstaty hned v druhém výsadném pořadí všechny veřejné dávky z nemovitosti, které požívají zákonného práva zástavního nebo přednostního, za tři léta ode dne příklepu, zde tedy ode dne převzetí (§ 29, § 47 (1), § 49 náhr. zák.), nazpět čítaje, k nimž ale bezesporně patří také příspěvky k vodnímu družstvu, jež dle §u 23 zákona ze dne 30. května 1869, čís. 93 ř. zák. a §u 61 zemského vodního zákona pro Moravu ze dne 28. srpna 1870, čís. 65 z. zák. jsou břemenem pozemku. Praví-li pak § 47 (3) nové znění náhr. zák., že vyrozuměny mají býti všechny osoby, pro něž podle knihovního stavu v den poznámky převzetí »zapsána jsou« práva na převzatých nemovitostech, je to jen nepřesnost a nechce říci nic jiného než že vyrozuměny mají býti všechny osoby, pro něž dle stavu břemen v rozhodný den vážnou práva na převzatých nemovitostech, ať již si zapsána jsou nebo nejsou. Myslíť zákon na t. zv. věcná břemena na rozdíl od závazků pouze osobních. Z toho se podává již samo sebou, že i v §u 52 náhr. zák., jenž stanoví, že právo stížnosti přísluší »knihovním věřitelům«, stejným způsobem čísti dlužno místo toho »věcně oprávněným«. Jinými slovy vyrozumění mají býti dle §u 47 (3) náhr. zák. a stížnost mají dle §u 50 téhož zákona zrovna tak, jako dle §u 209 čís. 2 a 234 ex. ř. všichni, pro něž na nemovitosti, o niž jde, nebo právech na ní vězících vážnou věcná práva a břemena, jak je jmenuje § 209 čís. 2 a jak je § 234 shrnuje zkrátka výrazem »oprávnění«, ač

jim právo stížnosti ze zvláštních důvodů poněkud obmezuje, omezení to, jež § 32 náhr. svým doslovem vylučuje, kteréžto vyloučení vzhledem k doložce §u 47 (1) téhož zákona platí, aniž je lze odčinití poukazem právě snad na předpis §u 234 ex. ř.

### Čís. 4772.

Tím, že spolkové stanovy ustanovily k rozhodování sporů smírčí soud, není zabráněno spolku, by nedomáhal se na řádném soudě na členu splnění soukromoprávních nároků ze spolkového poměru. Jest na žalovaném, by při prvním roku (prvním ústním jednání) namítal příslušnost smírčího (rozhodčího) soudu.

Nepříčí se dobrým mravům (§ 879 obč. zák.) úmluva, že člen spolku jest povinen zaplatiti určitý peníz za inserci ve spolkovém listě, i kdyby v něm neinseroval.

(Rozh. ze dne 3. března 1925, Rv II 856/24.)

Žalovaná společnost byla členem žalujícího svazu filmového obchodu a průmyslu a zavázala se dáti svazovému časopisu ročně nejméně 24 stran insertu anebo zaplatiti za tuto inserci, plnění veškerá usnesení všech orgánů svazových a uznávati jich rozhodnutí. Proti žalobě o zaplacení členského příspěvku a úplaty za neodebranou inserci namítla žalovaná věcnou nepříslušnost soudu. Procesní soud první stolice zamítnuv námítku věcné nepříslušnosti, uznal podle žaloby, mimo jiné z těchto důvodů: Jest sice přisvědčiti názoru žalované, že pravidelně každé plnění předpokládá vzájemné plnění a že vymáhání odměny za plnění, které nebylo poskytnuto, jest proti dobrým mravům. To však může platiti jen pokud proti plnění na jedné straně není vzájemné hodnoty (vzájemného plnění) na druhé straně. V tomto případě není povinnost členů k zadávání inserátů ujednáním výhradně ve prospěch svazu jako podnikatele, nýbrž prostředkem k udržování svazového časopisu a k zabezpečení jeho zdatu, což jasně vyplývá z oběžníku ze dne 10. února 1923. Ustanovení, že členové svazu v případě, že by nezadaly inserce, jsou povinni zaplatiti peníz na inserce připadající, jest tedy prostředkem, který jest k dobru všech členů svazu, tedy i k dobru členu, nezadávajícího inserátů. Svaz poskytuje členům výhody a v těchto výhodách jest právě vzájemná hodnota za povinnost k zaplacení částky, připadající za inserce, nezadal-li člen inserát. Proto nemůže míti místa námítka, že toto pohledávání svazu jest proti dobrým mravům. Odvolací soud napadený rozsudek potvrdil. Důvody: Usnese-li se výbor jako orgán svazu, že členové jsou povinni, uveřejniti ve svazovém časopisu určitý počet inserátů za určitou cenu, a že musí zaplatiti částku, na tuto inserci připadající, třeba by inseráty neuveřejnili, nejde o smlouvu mezi svazem a členy, která by byla nicotnou. Svaz není smluvní stranou, nýbrž jest jí souhrn členů, výborem jsou osoby, zvolené členy, a na čem se výbor usnese v zájmu svazu, je pro členy závazným. Nelze rozlišovati svaz jako jednu smluvní stranu a členy svazu jako druhou